

KLIMATFÖRÄNDRINGARNA OCH BARNNS HÄLSA

Maria Nilsson, professor i folkhälsovetenskap

- klimatförändringar och hälsa

Institutionen för Epidemiologi och global hälsa

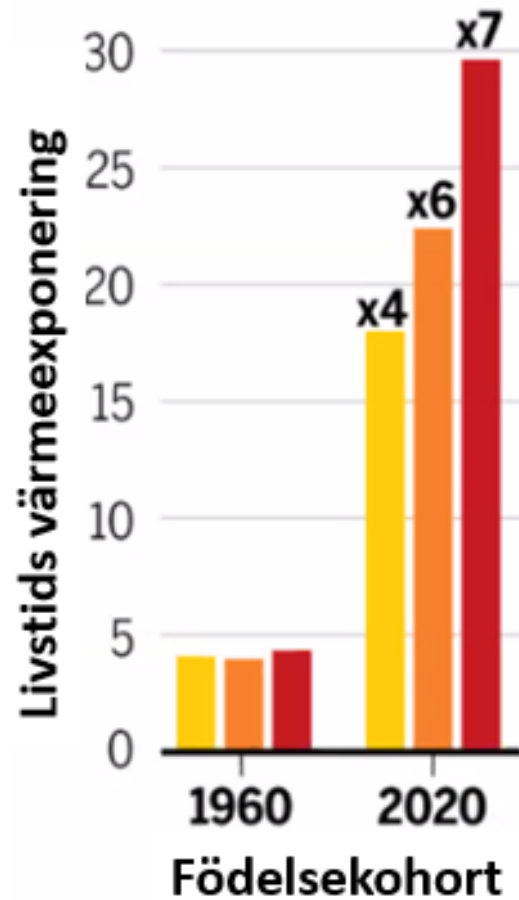

UMEÅ UNIVERSITET

En varmare värld

Värmeexponeringen ökar i världen

De barn som föds idag kommer att uppleva många fler händelser med extremväder än de som föddes 1960

● Nuvarande löften ● 2.0°C ● 1.5°C

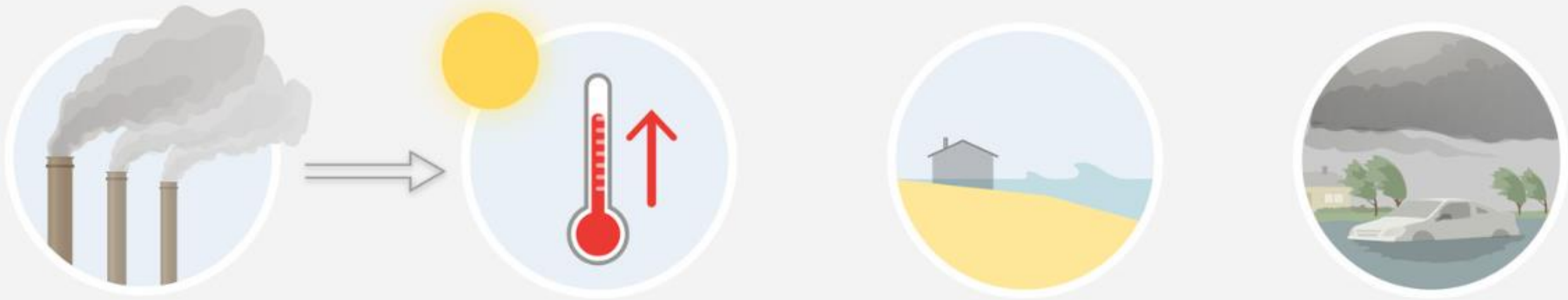
Källa: Science/IPCC

Hälsoutmaningarna uppstår främst av

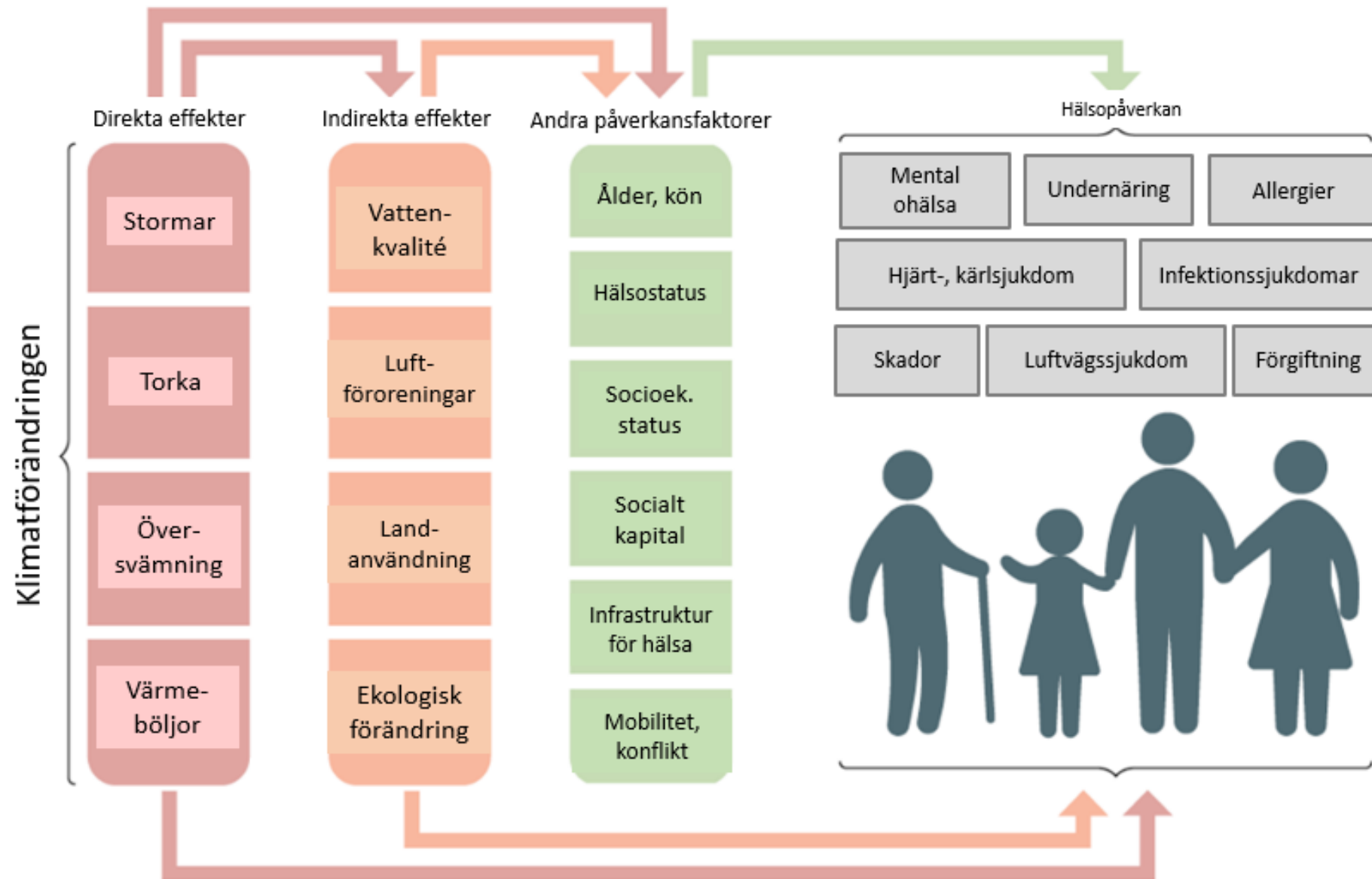
Stigande temperaturer

Höjda havsnivåer

Ökande extrema väderhändelser

Hälsopåverkan av klimatförändringen

Infektionssjukdomar

Dengue – Klimatets ”lämplighet” för överföring av dengue ökade med 30 % under det senaste decenniet jämfört med 1950-talet

West Nile-virus - Risken för West Nile-virusutbrott ökade med 149 % i södra Europa och 163 % i Central- och Östeuropa 1986–2020 jämfört med 1951–85

Vibrio (Badsårsfeber) – En successivt ökande andel av bräckta kustvatten i Europa uppvisar lämpliga förhållanden för överföring av bakterien (patogen icke-kolerae Vibrio)

Hälsopåverkan på barn av klimatförändringen

Risker

Klimatrelaterade faror för barn:

- Extremhetta • Torka
- Skogsbränder
- Översvämningar, stormar
- Ekosystemförändringar
- Luftföroreningar

Multiplikator

Faktorer som förvärras av klimatförändringar:

- Vattenbrist, förorenat
- Livsmedelsosäkerhet och livsmedelsbrist
- Skador på infrastruktur

Sårbarheter - Ojämligheter och faktorer som påverkar svårighetsgraden :

- Socioekonomisk status
- Kön, plats och befintligt hälsotillstånd
- Landskontext och kapacitet
- Unika sårbarheter över hela livet

Graviditetskomplikationer och negativa födelseutfall

Undernäring

Infektionssjukdomar

Skador

Icke smittsamma sjukdomar

Effekter på välbefinnande

Påverkan

Hälsoreultat som bidrar till barndödlighet och sjuklighet

Inverkan på neuroutveckling och psykisk hälsa

Allergier - pollen

Under de senaste 41 åren har det varmare klimatet resulterat i att blomningssäsongen för stora europeiska allergirelevanta träd (björk, al och oliv) har börjat 10 – 20 dagar tidigare. De största förändringarna inträffade i bergen (t.ex. Alperna, Balkan, Skandinavien), där säsongen nu börjar mer än en månad tidigare än på 1980-talet.

Nya växter – mer allergena

- Malörtsambrosia

Hälsosystem, klimatförändringar och hälsa

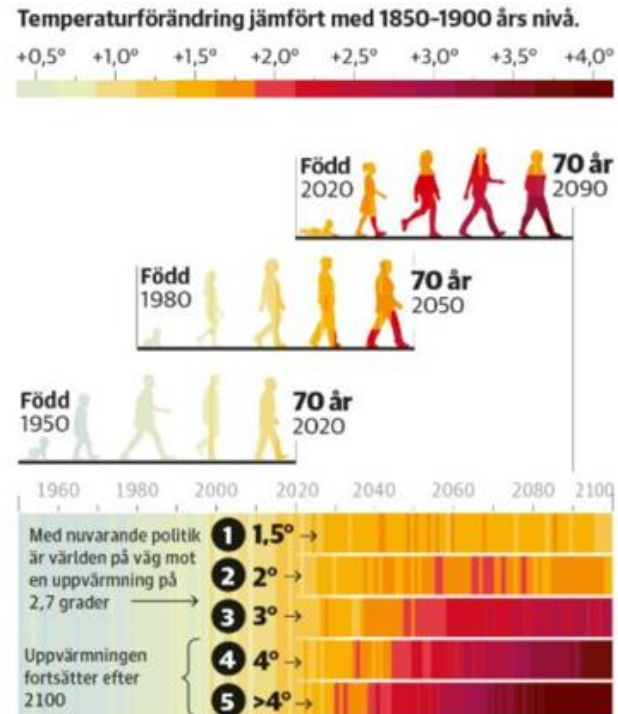
Utsläpp av växthusgaser från den globala hälsovårdssektorn

- motsvarar runt 515 koleldade kraftverk och,
- EU:s hälso- och sjukvårdssektor står för 12 % av sjukvårdens klimatavtryck globalt.

(Källa: Health Care Without Harm)

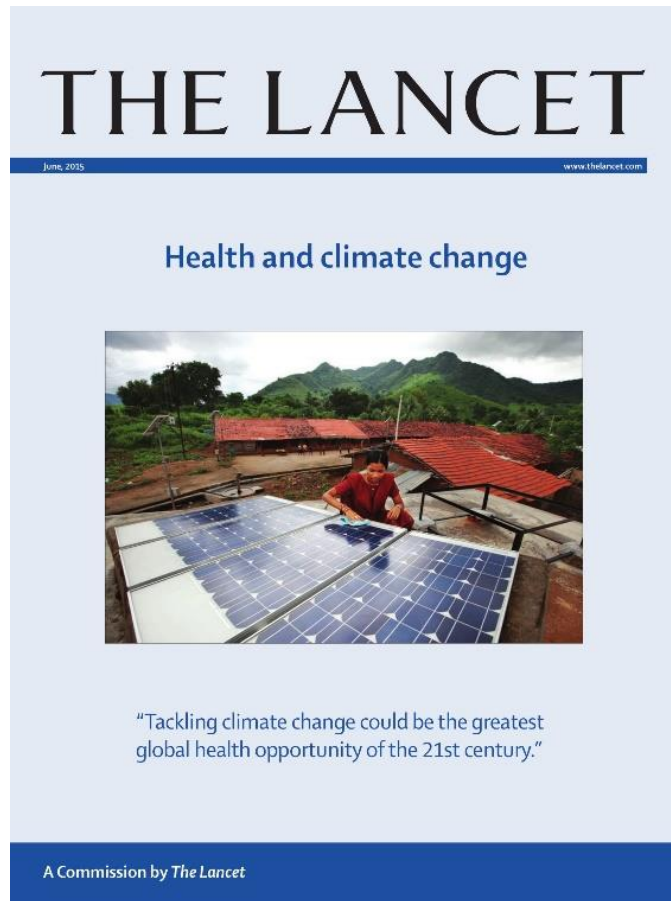

Framtiden med och utan klimatpolitik

- 1 Ca 1,5 graders höjning - utsläppen börjar minska omgående och har nått netto noll 2050.
- 2 Ca 2 graders höjning - utsläppen börjar minska omgående och når netto noll 2070.
- 3 Ca 3 graders höjning - utsläppen fortsätter på dagens nivå till 2050, då de börjar minska
- 4 Ca 4 graders höjning - utsläppen fortsätter att öka och fördubblas till 2100.
- 5 Över 4 graders höjning - utsläppen fortsätter att öka och fördubblas till 2050.

The Lancet Commission 2015

”Att tackla klimatförändringen kan vara 2000-talets största globala hälsomöjlighet”

(The 2015 Lancet Commission, Health and climate change: policy responses to protect public health)

Bonuseffekter

- Minskad användning av fossila bränslen minskar utsläppen av växthusgaser och partiklar och ger en samtidig vinst i form av både renare luft och bättre folkhälsa.
- Fler gröna ytor i städer bidrar både till att minska värmeöar och till att partikelhalter kan minskas.
- Om användningen minskar av fordon som drivs med fossila bränslen och där det är möjligt ersätts av aktiv transport, som att cykla och att gå, så ökar parallellt med klimatomställningen den fysiska aktiviteten
- Ökad konsumtion av frukt, grönsaker och baljväxter och ett minskat intag av rött kött, särskilt bland högkonsumenter, kan ha stora samtidiga miljö- och hälsofördelar.

Vad behövs – några exempel?

- Politiska beslut
- Prioritera barns rätt – följ konventionerna. Barnkonventionen, t ex rätten till hälsa och att göra sin röst hörd.
- Mer forskning;
psykisk ohälsa, de flesta studierna kommer fr HICs, fokus på klimatanpassning ur ett barns perspektiv saknas nästan helt, stor variation på studiedesign och utfallsmått, försvårar jämförelser. Litet fokus på hur sociala, ekonomiska och politiska faktorer influerar hur klimatförändringarna påverkar barns hälsa, stort antal studier - gömmer kunskapsluckor, ojämlikheter och skillnader mellan stad och landsbygd.
- Skala upp utbildningsprogram om klimatet i skolor för att öka aktiv rörlighet, introducera hållbara kostvanor och matpraktik.
- Supporta barn och unga som vill att vara aktiva aktörer och medskapare
- Ge vårdgivare och vårdnadshavare kunskap och rätt kapacitet för att skydda barn i deras närsamhällen. De måste själva ha kunskap för att förstå barns speciella sårbarheter.

Hur talar forskare om klimatförändringarna med barn?

Infografik producerad av Lancet Countdown i Europa för att kommunicera LCDs olika indikatorer om effekterna av klimatförändringar, anpassad för en ung publik.

THE LANCET

June, 2015

www.thelancet.com

Health and climate change

"Tackling climate change could be the greatest global health opportunity of the 21st century."

A Commission by *The Lancet*

Det går att påverka utvecklingen!